

Dosarul nr. 2rac-124/22

Prima instanță: Judecătoria Strășeni sediul central - T. Andronic
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, L.Pruteanu, I. Țurcan

ÎNCHEIERE

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Săiți”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Săiți” împotriva Firmei de Producere și Comerț „Lozana” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Firma de Producere și Comerț „Lozana” Societate cu Răspundere Limitată, s-a casat hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca tardivă,

c o n s t a t ă :

La 6 martie 2019 SA „Săiți” a depus cerere de chemare în judecată împotriva FPC „Lozana” SRL cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că între SA „Săiți”, în calitate de furnizor și FPC „Lozana” SRL, în calitate de cumpărător, la 14 septembrie 2005 a fost efectuată tranzacția de vânzare-cumpărare a mărfii – vin „Cabernet” și „Merlot”, în sumă totală de 93 005 de lei, conform facturii fiscale seria BN nr. 0198866 din 14 septembrie 2005, fără stabilirea unui termen limită de achitare.

A comunicat că pârâta a achitat doar parțial datoria, iar o perioadă îndelungată de timp SA „Săiți” nu a solicitat oficial de la FPC „Lozana” SRL achitarea datoriei restante, deoarece în discuțiile avute cu reprezentanții debitorului, ultimii afirmă că vor achita datoria, însă, fără a indica o anumită dată.

Aproximativ doi ani administrația FPC „Lozana” SRL refuză orice discuție cu administrația SA „Săiți”, iar în urma acestor inacțiuni se dovedește reaua-credință a pârâtei privind achitarea datoriei survenită în urma livrării și recepționării de marfă, care potrivit actului de verificare a datoriilor reciproce din 23 ianuarie 2019 este în mărime de 74 305 de lei.

La 5 octombrie 2018 SA „Săiți” s-a adresat către FPC „Lozana” SRL cu o cerere privind inițierea procedurii de mediere a conflictului apărut, iar la 8 octombrie 2018 mediatorul autorizat Ana Iavorschi-Baidaus a comunicat FPC „Lozana” SRL că în scopul soluționării conflictului, invită părțile pentru a participa la procedura de mediere și a solicitat ca FPC „Lozana” SRL să informeze,

în termen de 15 zile de la data recepționării invitației referitor la acceptarea și participarea la procesul de mediere.

La 11 decembrie 2018 mediatorul autorizat Ana Iavorschi-Baidaus a expediat în adresa SA „Săiți” răspunsul prin care a comunicat că procedura de mediere nu a avut loc, din motivul neprezentării reprezentantului debitorului FPC „Lozana” SRL la procedura de mediere.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 8, 513, 514 Cod civil (în vigoare la data tranzacției și până la 1 martie 2019), art. 166, 167 CPC.

A solicitat încasarea de la FPC „Lozana” SRL în beneficiul SA „Săiți” a sumei de 74 305 de lei cu titlu de datorie și a taxei de stat.

În ședința de judecată în prima instanță din 24 septembrie 2019 FPC „Lozana” SRL a depus referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca tardivă, invocând excepția de tardivitate.

Prin încheierea din 26 septembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central a fost admisă cererea depusă de FPC „Lozana” SRL cu privire la respingerea acțiunii ca tardivă. A fost respinsă acțiunea ca fiind tardivă.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul declarat de SA „Săiți”, casată încheierea din 26 septembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni sediul central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în fond.

La 21 februarie 2020 FPC „Lozana” SRL a depus cerere prin care a solicitat scoaterea cererii de pe rol.

Prin încheierea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central au fost respinse cererile depuse de FPC „Lozana” SRL cu privire la excepția de tardivitate și scoaterea acțiunii de pe rol, ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu încheierea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, la 11 martie 2020 FPC „Lozana” SRL a contestat-o cu recurs.

Prin încheierea din 14 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. e) CPC, a fost restituit recursul declarat de FPC „Lozana” SRL împotriva încheierii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central a fost admisă acțiunea. Au fost încasate din contul FPC „Lozana” SRL în beneficiul SA „Săiți” datoria contractuală în sumă de 74 305 de lei și cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat în mărime de 2 800 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, la 27 noiembrie 2020, în termenul legal, FPC „Lozana” SRL a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de FPC „Lozana” SRL, casată hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central și emisă o nouă hotărâre de respingere ca tardivă a acțiunii.

Prin decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de SA „Săiți”, s-a casat integral decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Cauza a fost trimisă la rejudecare pe motiv că instanța de apel nu s-a expus asupra cererii de recurs depuse de FPC „Lozana” SRL la data de 11 martie 2020 împotriva încheierii din 28 februarie 2020.

Prin decizia din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Firma de Producere și Comerț „Lozana” SRL, s-a casat hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul central cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca tardivă.

Verificând legalitatea hotărârii din 28 octombrie 2020 și a încheierii din 28 februarie 2020 ale Judecătorei Strășeni, sediul central, instanța de apel a concluzionat că cererea de chemare în judecată este depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În acest sens, instanța de apel a menționat că potrivit cererii de chemare în judecată depusă de SA „Săiți” marfa a fost livrată către FPC „Lozana” SRL, în baza facturii fiscale seria BN nr.0198866 din 14 septembrie 2005, fără stabilirea unui termen limită de achitare. Instanța de apel a considerat eronate argumentele date, or, conform pct.5.2.2 al contractului de vânzare cumpărare nr.32 din 21 iunie 2005 între părți au fost stabiliți termenii limită de achitare a datoriei.

Potrivit pct.5.2.2 din contractul de vânzare-cumpărare nr.32 din 21 iunie 2005 a fost stabilită ordinea și termenul de achitarea și anume: 100%- în termen de 80 zile bancare din data eliberării producției, iar data eliberării se consideră data indicată în factura fiscală, adică 14 septembrie 2005 (f.d.6, 33-35, vol.I). 5

Potrivit pct.8.7 din contractul de vânzare-cumpărare nr.32 din 21 iunie 2005 contractul intră în vigoare la data semnării lui și acționează până la data de 31 decembrie 2005.

Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că cererea de chemare în judecată este depusă cu omiterea termenului de prescripție, or, din contractul de vânzare-cumpărare nr.32 din 21 iunie 2005 rezultă cu certitudine că contractul în care a fost stabiliți termenii limită de achitare a fost valabil doar până la data de 31 decembrie 2005.

Reclamantul nu a depus cerere în judecată privind încasarea datoriei după expirarea termenului limită de 80 zile stabilit de către părți în pct.5.2.2 din contractul sus menționat. Cererea de chemare în judecată a fost înaintată peste 11 ani de la data omiterii termenului de prescripție și după 14 ani de când a expirat termenul de acțiune a contractului de vânzare-cumpărare nr.32 din 21 iunie 2005, iar o cerere de repunere, în termen în temeiul art.116 CPC, nu a fost formulată de către SA „Săiți”.

La 23 mai 2022 SA „Săiți”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 28 octombrie 2020.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel și-a depășit limitele judecării apelului, contrar prevederilor art. 373 alin. (1) CPC, deoarece în cererea de apel apelanta FPC „Lozana” SRL nu a solicitat respingerea acțiunii ca fiind depusă tardiv. În opinia recurente, hotărârea primei instanțe eronat a fost verificată sub aspectul tardivității acțiunii.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecării este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusă de către SA „Săiți”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu, care are calitatea procesuală de reclamantă și este îndreptățită să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 14 decembrie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost notificată prin poșta electronică reprezentantului recurente SA „Săiți”, avocatului Adrian Crețu, la data de 21 februarie 2022. Astfel, termenul pentru depunerea recursului urma să expire la data de 22 aprilie 2022, însă având în vedere că în perioada 02 martie 2022- 01 aprilie 2022, în conformitate cu dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a fost suspendată de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile și termenele de exercitare a cauzelor de atac în cauzele civile au fost întrerupte, urmând să curgă noi termene, prin urmare, completul de admisibilitate consideră în termen recursul declarat la data de 23 mai 2022.

La 20 iunie 2022 Curtea Supremă de Justiție a notificat FPC „Lozana” copia recursului motivat, explicându-i dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către SA „Săiți”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către SA „Săiți”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă SA „Săiți”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Săiți”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (11) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Săiți”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas